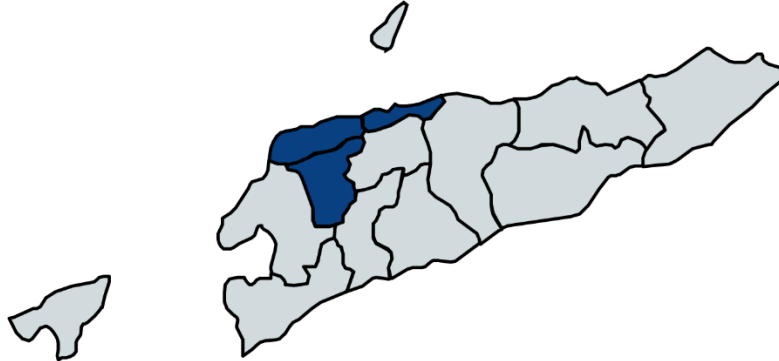

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ - เลสเต (Democratic Republic of Timor - Leste)

ข้อมูลทั่วไป

- **ความเป็นมา:**

- วันที่ 7 ส.ค. 2546 รมว.กต. ทั้งสองฝ่ายร่วมลงนามใน MOU on Economic and Technical Cooperation between Thailand and Timor-Leste และจัดทำแผนงานให้ความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาไทย-ติมอร์ฯ เพื่อช่วยติมอร์ฯ พัฒนาและฟื้นฟู ประเทศหลังได้รับเอกราช โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งสนับสนุนการเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- เดือน พ.ค. 2549 เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในติมอร์ฯ จึงได้ชะลอความร่วมมือทวิภาคีดังกล่าว

- เดือน เม.ย. 2552 ได้มีการฟื้นฟูความร่วมมือระหว่างกัน โดยจัดทำแผนงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างกัน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำแผนฯ ระยะที่ 4 (2567 - 2569)

- **ความตกลง (Agreement):** มี

- **สาขาความร่วมมือ:** 5 สาขา

- **แผนงานความร่วมมือฯ:** ระยะที่ 4 (2567-2569)

- **หน่วยงานกลางที่รับผิดชอบ:** กระทรวงการต่างประเทศติมอร์ฯ

- **กลไกความร่วมมือ:**

- การประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย-ติมอร์ กำหนดประชุมทุก ๆ 18 เดือน ครั้งล่าสุด (ครั้งที่ 3) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 26 - 28 ก.ย. 2559 ที่ประเทศไทย

- ประชุมฯ ครั้งต่อไป (ครั้งที่ 4) เดิมมีกำหนดจัดในปี 2563 โดยฝ่ายติมอร์ฯ เป็นเจ้าภาพ แต่เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 จึงเลื่อนออกไป

- **รูปแบบความร่วมมือ:**

- 1) โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนา
- 2)ทุนการศึกษา/ฝึกอบรมดูงาน
- 3) การส่งผู้เชี่ยวชาญไทยไปปฏิบัติงาน
- 4) การส่งอาสาสมัครเพื่อนไทย
- 5) การมอบวัสดุอุปกรณ์
- 6) หลักสูตรฝึกอบรมนานาชาติประจำปี (AITC)
- 7) หลักสูตรศึกษาปริญญาโทนานาชาติ (TIPP)

ข้อมูลความร่วมมือทางวิชาการ

ความร่วมมือ	รายละเอียด
1. ความร่วมมือ ทวิภาคี	- เมื่อวันที่ 7 ส.ค. 2546 รมว.กต.ของทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ (MOU on Economic and Technical Cooperation) จากนั้นมีการจัดทำแผนงาน การให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระยะ 3 ปี (2546 – 2548) เพื่อช่วยเหลือติมอร์ฯ พื้นฟูและ พัฒนาประเทศหลังจากได้รับเอกราช โดยเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาต่างๆ เช่น เกษตร สาธารณสุข ประมง การค้า/การลงทุน การธนาคาร/การประกันภัย การท่องเที่ยว การรักษา ความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศ พลังงาน และการใช้เทคโนโลยีภูมิศาสตร์สารสนเทศ รวมทั้งสนับสนุนมูลนิธิสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมในการเผยแพร่ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช อย่่างไรก็ดี เมื่อเดือน พ.ค. 2549 เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในติมอร์ฯ ทั้งสองฝ่าย จึงได้ชะลอความร่วมมือ - เดือน เม.ย. 2552 กรมความร่วมมือฯ นำคณะผู้แทนไทยจาก ก.เกษตรฯ ก.สาธารณสุข และ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ไปพบหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของติมอร์ฯ เพื่อจัดทำแผนงาน ความร่วมมือฯ 3 ปี ระยะที่ 2 (2553-2555) และได้เริ่มดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในสาขา การเกษตร/การประมง และสาธารณสุข และมีแผนงานความร่วมมือฯ ระยะที่ 3 (2556 – 2558) ซึ่งมีโครงการที่สำคัญ ได้แก่ “โครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และหมู่บ้านต้นแบบตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงที่หมู่บ้านเฮรา” - ปี 2563 จัด Training Course in Preparation for Inter-Ministerial Technical Working Group for ASEAN Application ให้กับติมอร์ฯ เมื่อวันที่ 17 – 22 ก.พ 2563 ณ ปทท. (ผู้เข้าอบรม 13 คน) - ปี 2564 จัดฝึกอบรม “Creative Leadership for Post COVID-19” ให้แก่บุคลากรระดับผู้จัดการสหกรณ์ยูเนียนติมอร์ฯ เมื่อเดือน พ.ค 2564 จำนวน 30 คน จัดโดยสำนักสรีพัฒนา NIDA - กรมความร่วมมือฯ เสนอร่างแผนความร่วมมือฯ ระยะที่ 4 (2564 - 2566) ให้ฝ่ายติมอร์ฯ พิจารณา รวมทั้งกำหนดการประชุมความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งแผนความร่วมมือฯ ระยะที่ 4 น่าจะต้องปรับช่วงเวลาจากเดิมเป็นปี 2567 – 2569 โดยมีจำนวนข้อเสนอโครงการ ความร่วมมือภายใต้ 5 สาขา รวม 16 โครงการ (โครงการใหม่ 15 โครงการ และ on-going project 1 โครงการ) ดังนี้ 1) สาขาเกษตร ประกอบด้วย 4 แผนงาน 6 โครงการ 2) สาขาการศึกษา ประกอบด้วย 2 แผนงาน 4 โครงการ 3) สาขาสาธารณสุข ประกอบด้วย 1 แผนงาน 3 โครงการ 4) สาขาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1 แผนงาน 1 โครงการ 5) สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (HRD) ประกอบด้วย 1 แผนงาน 2 โครงการ

ความร่วมมือ	รายละเอียด
	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนในติมอร์-เลสเต ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ (1) Escola Basica Central Hera (2) Escola Basica Filial Acanuno (3) Escola Basica Central de Fatuquero (4) Escola Basica Filial Dona Ana Lemos (5) Ensino Pre-Escola Acanuno (Pre-primary School) และ (6) Escola Basica Saint Jose นอกจากนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงพระราชทาน พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อบูรณะอาคารสภากาชาดติมอร์ฯ โดยได้ส่งมอบอาคารเมื่อวันที่ 2 เม.ย 2563 และสภากาชาดไทยได้จัดส่งอุปกรณ์รับบริจาคโลหิตให้ธนาคารโลหิตติมอร์ฯ
	การดำเนินงานด้านทุนในวาระครบรอบ 20 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย-ติมอร์ฯ - ปี 2565 กรมความร่วมมือฯ สนับสนุนทุนศึกษา จำนวน 20 ทุน และทุนฝึกอบรม 2 – 3 หลักสูตร (หัวข้อหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของฝ่ายติมอร์ฯ) - ปี 2566 สนับสนุนทุนฝึกอบรมหลักสูตร Laboratory Reagent Using, Water Quality and Proximate Analysis ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 20 – 27 ก.ค 2566 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 5 ราย จาก National Institute Fisheries and Aquaculture– NIFA - ปี 2567 มีแผนสนับสนุนทุนฝึกอบรมหลักสูตรการใช้ระบบจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT)
2. ทุนฝึกอบรมหลักสูตรนานาชาติ (Annual International Training Course – AITC)	ที่ผ่านมา กรมความร่วมมือฯ จะแจ้งเวียนทุน AITC ใน 5 สาขาหลัก ได้แก่ Sufficiency Economy Philosophy (SEP), Food Security, Climate Change, Public Health, และ Others related to Sustainable Development Goals (SDGs) ให้แก่ประเทศต่าง ๆ รวมถึงติมอร์ฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้ - ปี 2558 – 2562 สนับสนุนทุนให้แก่ติมอร์ฯ รวมทั้งสิ้น 34 ทุน - ปี 2563 สนับสนุนทุนฝึกอบรม (ออนไลน์) จำนวน 2 หลักสูตร (ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม 5 คน) (1) หลักสูตร Collaborative and Development of Health System (2) หลักสูตร Public Health Measures and Adaptation of Thailand for Emergence of COVID-19 - ปี 2564 แจ้งเวียนทุน (หลักสูตรที่เลื่อนมาจากปี 2563 และที่จะจัดใหม่ในปี 2564) จำนวน 37 หลักสูตร โดยติมอร์ฯ ได้เข้าร่วม จำนวน 8 หลักสูตร (14 คน) - ปี 2565 แจ้งเวียนทุน (เดือน ธ.ค 2564) จำนวน 29 หลักสูตร ติมอร์ฯ เข้าร่วม 10 หลักสูตร (12 คน) - ปี 2566 แจ้งเวียนทุน จำนวน 15 หลักสูตร ติมอร์ฯ เข้าร่วม จำนวน 2 หลักสูตร (2 คน) - ปี 2567 แจ้งเวียนทุน จำนวน 18 หลักสูตร Onsite 4 หลักสูตร และ Online 14 หลักสูตร - ปี 2568 แจ้งเวียน
3. ทุนศึกษานานาชาติ ระดับปริญญาโท (Thai International Postgraduate Programme – TIPP)	กรมความร่วมมือฯ ได้แจ้งเวียนทุนศึกษาระดับปริญญาโทแก่ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งติมอร์ฯ เป็นประจำทุกปี ใน 5 สาขาหลักเช่นเดียวกับสาขาหลักของ AITC - ปี 2558–2561 ได้รับ 12 ทุน - ปี 2562 ติมอร์ฯ ได้รับทุนใน 3 หลักสูตร (6 คน) ได้แก่ 1) หลักสูตร Master of Primary Health Care Management Programme ม. มหิดล 2) หลักสูตร Master of Bioscience for Sustainable Agriculture ม. ศิลปากร 3) หลักสูตร Diploma Course in Dermatology and Dermatotomy สถาบันโรคผิวหนัง - ปี 2563 ชะลอการแจ้งเวียนทุน เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19

ความร่วมมือ	รายละเอียด
	- ปี 2564 แจ้งเวียน จำนวน 24 หลักสูตร - ปี 2565 ตีมอร์ฯ ได้รับทุนหลักสูตร Master of Science Program in Bioscience for Sustainable Agriculture (3 คน) - ปี 2566 แจ้งเวียนทุน จำนวน 19 หลักสูตร - ปี 2567 แจ้งเวียนทุน จำนวน 18 หลักสูตร - ปี 2568 อยู่ระหว่างการจัดทำหลักสูตร
4. ความร่วมมือไตรภาคี	- ปี 2559 – 2560 กรมความร่วมมือฯ ร่วมกับ GIZ/เยอรมนี สนับสนุนติมอร์ฯ ดำเนิน “โครงการเศรษฐกิจพอเพียงและการส่งเสริมธุรกิจในการเกษตร ณ กรุงดิลี” เพื่อต่อยอดจากโครงการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และหมู่บ้านต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่หมู่บ้านเฮรา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาพื้นที่ชนบทและลดความยากจน ตลอดจนพัฒนาการเกษตรแบบยังชีพไปสู่การทำเกษตรเพื่อการค้าและผลิตเกษตรกรรมใหม่ ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับ SEP และการทำเกษตรตามหลักทฤษฎีใหม่ ในกลุ่ม จนท. ก.เกษตรและประมง และครูวิทยาลัย/การจัดตั้งแปลงสาธิตเกษตรแบบผสมผสาน และการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ด้านการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร เช่น กลัวยตาก กลัวยฉาบ การทำปุ๋ยจุลินทรีย์ การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืช การทำเตาอบพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ อีก 6 หลักสูตร การจัดทำสื่อวีดิทัศน์ เพื่อการเรียนรู้ในระยะยาว และการส่งผู้เชี่ยวชาญไทยไปปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการ 4 หมู่บ้าน - ปี 2562 กรมความร่วมมือฯ ร่วมมือกับประเทศผู้ให้เดิม (Traditional Donors) และองค์การระหว่างประเทศให้ความช่วยเหลือติมอร์ฯ โดยการสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถให้กับบุคลากรของติมอร์ฯ ในสาขาต่างๆ ภายใต้กรอบไตรภาคี ได้แก่ 1) ไทย-KOICA-ติมอร์ฯ ในสาขา Sustainable Community Development หลักสูตร Sustainable Agriculture and Environmental Management based on Sufficiency Economy Philosophy 2 ครั้ง รวม 13 คน 2) ไทย-MASHAV-ติมอร์ฯ สาขาการศึกษา หลักสูตร Overcoming the Challenges of Early Childhood Education (ECE) จำนวน 3 คน 3) ไทย-UNFPA-ติมอร์ฯ สาขาสาธารณสุข หลักสูตร Community Empowerment to Strengthen Maternal and Newborn Health Care จำนวน 2 คน

มูลค่าความร่วมมือ

ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ดิมอร์-เลสเต ได้รับทุนภายใต้กรอบความร่วมมือข้างต้น จำนวนทั้งสิ้น 120 ทุน มูลค่ารวมประมาณ 31.88 ล้านบาท

หน่วย: ล้านบาท

ปี	ความร่วมมือทวิภาคี			ทุนศึกษานานาชาติ (TIPP)		ทุนฝึกอบรมนานาชาติ (AITC)		ความร่วมมือไตรภาคี			ทุนกรอบความร่วมมือต่าง ๆ		รวม		
	จำนวน		มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	จำนวน		มูลค่า	จำนวน	มูลค่า	โครงการ	ทุน	มูลค่า
	โครงการ	ทุน						โครงการ	ทุน						
2560	1	12	1.84	4	1.03	0	1.05	0	5	0.41	0	0	1	21	4.33
2561	0	0	0	0	1.73	0	1.08	0	3	0.39	0	0	0	3	3.2
2562	1	0	2.62	8	1.48	0	1.35	0	18	0.55	0	0	1	26	6.00
2563	2	13	8.45	9	1.27	5	0.29	0	0	0.01	0	0	2	27	10.02
2564	2	8	5.54	5	0.64	14	0.11	0	0	0	1	0.00	2	28	6.29
2565	0	0	0	3	1.84	12	0.20	0	0	0	0	0	0	15	2.04
รวม	6	33	18.45	29	7.99	31	4.08	0	26	1.36	1	0.00	6	120	31.88

กลุ่มงานวางแผนความร่วมมือและประเมินผลความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ
กองส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
สถานะวันที่ 23 พฤษภาคม 2567